

Bille: Naagtet jeg villig erkjender, at det her reiste Spørgsmaal ikke staaer i Forbindelse med den fremfattede Interpellation, skal jeg dog gjøre opmærksom paa een Ting, og det er, at den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) synes at oversee, at det ikke bør formenes Nogensomhelst i Staten at henvende sig til Domstolene med en hvilken som helst Klage, hvor ufornuftig og urimelig den end kunde være; der er Intet til Hinders for, at en Embedsmand kan søge Regeringen ved Domstolene. Spørgsmaalet vil først fremtræde, naar der foreligger en Dom fra Domstolene, som sagde: „Spøttellovgivningen af 22de Marts 1814 giver enhver siden den Tid ansat Embedsmand en vis contractmæssig Ret, som Staten ikke kan betage ham“; indtil en saadan Dom foreligger, vil det være hensigtsmæssigt at afholde sig fra Betragtninger af den Art, der ganske vist vilde fremkalde for Thinget saadanne Conflictter med Statsmagten, som vilde gjøre Tilstanden umulig. Jeg troer ikke der er fremkommet nogen Grund til at opstille disse Billeder; men jeg skal meget beklage, at den ærede Minister har tilspølet denne Slutning i sit tidligere Foredrag, da dens Udeladelse ikke vilde have skadet det Punkt, den berørte, og ikke fremkaldt de Misforståelser, som senere ere fremkomne.

Tscherning: Jeg tager dem ikke for Misforståelser, saalænge som jeg ikke har hørt fra den ærede Justitsminister, at han troer, at han har taget feil; jeg tager dem for Forståelser, som hænge nøiagtig sammen med de Skridt, som have været haandhevede i sin Tid fra Regeringens Side i forskjellige Retninger.

S. Sage: Jeg skal ikke gaae ind paa det Spørgsmaal, der er reist, men kun udtale, at jeg troer, at den Ansøvelse, som den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) har udtalt, er meget farlig. Naar han ikke vil agte Domstolenes Ret til at tolke Loven i hvilket som helst Tilfælde, saa er der i mine Dine ikke nogen sand constitutionel Frihed; og naar den ærede Rigsdagsmand siger, at en saadan Myndighed hos Domstolene ikke kan taales i noget constitutionelt Land, saa skal jeg

svare, at i de Lande, hvor der er en virkelig constitutionel Frihed, have Domstolene netop den Myndighed, han omtaler. Jeg troer iøvrigt ikke, at dette Spørgsmaal behøvede at fremdrages, som den ærede næstsidste Taler (Bille) allerede har gjort opmærksom paa, under denne Sag.

Tscherning: Jeg skal kun bemærke, at det er den samme Strid, der ligger mellem den ærede sidste Taler og mig fra det Dieblik, Forsatningen blev til. Den ærede Rigsdagsmand har stadigt stræbt at indskrænke Repræsentationens og den lovgivende Magts Omraade og stille Domstolene som den højeste constitutionelle Magt i Staten, medens jeg har den fulde Overbeviisning, at i den Stat, hvor den lovgivende Magt ikke bliver hævdet som den øverst Staaende, hvad den jo ogsaa efter Sagens Natur maa være, der falter Forsatningen sammen. Parlamenterne i Frankrig have i sin Tid givet det bedste Beviis herfor, idet de ved deres Modstand i en væsentlig Grad have bidraget til at fremkalde Revolutioner.

S. Sage: Ja, det er en Strid, der har været mellem den ærede Rigsdagsmand og mig siden 1848, men jeg er virkelig ikke nogensinde bleven overbevist af hans Grunde. Den ærede Rigsdagsmand har aldrig villet erkende, at Domstolene staae indenfor deres Omraade som en ligesaa selvstændig Magt, som den lovgivende Magt staaer indenfor sit. Den lovgivende Magt tager de almeengyldige Beslutninger og giver de bindende Love, men den dømmende Magt har i ethvert enkelt særligt givet Tilfælde, hvor den paakalder at afgjøre dette Tilfælde ved at fortolke Loven, og vil man paa det ene eller det andet Omraade fratage Domstolene denne Myndighed, saa er der ikke længer nogen sand Garanti for den personlige Frihed, saa ligger det i en tilfældig Majoritets Haand til enkelte Tider at krænke ikke blot Personens Ret i det enkelte Tilfælde, men saa ere selve Grundlovsbestemmelserne ikke fuldt beskyttede, saa betyder Grundlovens § 100 Intet.

Tscherning: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.